

SVENSKA AVDELNINGEN AV INTERNATIONELLA JURISTKOMMISSIONEN

THE SWEDISH SECTION OF THE INTERNATIONAL COMMISSION OF JURISTS

President

Mari-Ann Roos

Vice President

Farzaneh Dehdari

Board Members

Andreas Talle-Holmqvist
Emma Ovesdotter Degerfeldt
Malin Greenhill
Pia Sassarsson Cameron
Stellan Gärde
Caroline Szyber
Henrik Fieber
Thomas Främby
Rebecca Stern
Tobias Ekbohm

Stockholm den 15 juni 2007

Justitiedepartementet

103 33 Stockholm

Skadestandsfrågor vid kränkning; Ds 2007:10

Svenska Avdelningen av Internationella Juristkommissionen (ICJ-S) har fått ovanstående utredning på remiss och önskar lämna följande synpunkter.

Skadestånd vid diskriminering

ICJ-S ställer sig bakom det av utredningen presenterade förslaget att ge skadeståndet vid diskriminering en särskild beteckning för att därigenom frikoppla denna typ av skadestånd från Högsta domstolens praxis rörande ersättningsnivåer vad gäller skadestånd av annat slag.

Ideellt skadestånd vid brott mot Europakonventionen

Med beaktande av den ställning Europakonventionen, och den av Europadomstolen utvecklade rättspraxisen, har och bör ha inom svensk rätt förordar ICJ-S den av utredningen föreslagna alternativa lösningen.

THE INTERNATIONAL COMMISSION OF JURISTS IS A NON-GOVERNMENTAL ORGANISATION WITH CONSULTATIVE STATUS WITH THE UNITED NATIONS, UNESCO AND THE COUNCIL OF EUROPE.
AWARDED THE FIRST EUROPEAN HUMAN RIGHTS PRIZE (1980), THE WATELER PEACE PRIZE (1984), THE ERASMUS PRIZE (1989) AND THE UNITED NATIONS AWARD FOR HUMAN RIGHTS (1993)

SVENSKA AVDELNINGEN AV INTERNATIONELLA JURISTKOMMISSIONEN

THE SWEDISH SECTION OF THE INTERNATIONAL COMMISSION OF JURISTS

Enligt det alternativa förslaget införs en ny paragraf – 3 kap. 4 § – i skadeståndslagen som anger att om staten åsidosätter en enskilds rättigheter enligt Europakonventionen skall staten utge skäligt skadestånd till den skadelidande. Enligt ICJ-S mening är denna lösning att föredra då den inte förutsätter *fel eller försummelse* och inte heller *myndighetsutövning* i enlighet med vad som idag gäller för skadestånd enligt 3 kap. 2 § skadeståndslagen. Ersättningsregelns placering som en egen paragraf synes även ge domstolarna mera utrymme att tolka regeln i ljuset av Europadomstolens praxis snarare än i ljuset av svensk skadeståndspraxis i övrigt. I stor utsträckning torde samma synpunkter som beträffande frågan om diskrimineringsersättningen göra sig gällande beträffande ersättning för konventionskränkning.

Den av utredningen i första hand föreslagna lösningen med en ny punkt 2 i 3 kap. 2 § skadeståndslagen konstruerar skada vid konventionsbrott som en ny typ av skada vid sidan av person-, sak- eller ren förmögenhetsskada. Denna nya typ av skada förutsätter, liksom andra typer av skador enligt paragrafen, dels att staten eller kommunen vållat skadan genom fel eller försummelse, dels att den vållats vid myndighetsutövning. En nackdel med denna lösning är att den synes leda till ett cirkelresonemang genom att skadestånd förutsätter fel och försummelse medan ett åsidosättande av Europakonventionen å andra sidan anses visa att fel och försummelse förekommit. Vidare framstår det som mindre önskvärt att ställa olika krav på ”fel- och försummelsebegreppen” beroende på om felet eller försummelsen lett till en konventionskränkning eller till annan skada, vilket torde bli en konsekvens av denna lösning. Slutligen synes inte Europakonventionens praxis ge stöd för att skadestånd förutsätter fel och försummelse i det

SVENSKA AVDELNINGEN AV INTERNATIONELLA JURISTKOMMISSIONEN

THE SWEDISH SECTION OF THE INTERNATIONAL COMMISSION OF JURISTS

enskilda fallet eftersom skadestånd utdöms även vid s.k. systemfel.

Vad som emellertid kan finnas anledning att överväga är om den föreslagna lydelsen av 3 kap. 4 § skadeståndslagen än tydligare bör hänvisa till den *skada* en enskild lidit genom konventionsbrottet. Det går ju att föreställa sig konventionsbrott mot en enskild utan att han eller hon lider skada. Se t.ex. Svea hovrätts dom den 25 januari 2007 i mål T 9535 – 05 (Thomas Glücksman ./ Statens) där tingsrätten – vars dom fastställdes av hovrätten – fann att konventionsbrott förelåg men att någon skada inte visats (eventuellt på grund av att klaganden under lång tid inte känt till att en mot honom inledd förundersökning av förbiseende inte lagts ned).

För Svenska Avdelningen av Internationella Juristkommissionen

Mari-Ann Roos

Ordförande